

"Svart, men dock täck"; "fattig, men dock rik"; "svag, men likväl stark!"

eller

De stora motsatserna i Kristi rike

Bruden i Höga Visan säger: *Svart brun är jag, - men täck* (kap. 1: 5).

Kristus säger: *Jag känner din fattigdom, fastän du är rik!* (Upp. 2: 9).

Aposteln Paulus säger: *När jag är svag, då är jag stark* (2. Kor. 12: 10).

Det är just Kristi rikets hela hemlighet, att det är ett *trons rike* - ett emot allt förnuft, känsla, syn och tycke stridande rike, osynligt, underligt, hemlighetsfullt. Den, som icke besinnar och ofta åter besinnar detta, skall aldrig kunna bestå i tron. – Vi böra betänka, att *Kristi rike är Kristus likt*; att bruden skall likna sin brudgum; att det är den rätta kristendomens utmärkande tecken, att vi varda »lika Kristi bild» (Rom. 8:29; kap. 6:3-11; 2 Kor. 3:18). Johannes säger: *Såsom han (Kristus) är, så äro ock vi i denna världen* (1 Joh. 4:17).

Men huru var Kristus i denna världen? Är det icke summan av all Kristi kunskap, att i honom voro förenade de största motsatser: den djupaste förnedring och största upphøjelse; största syndamängd all (världens) och största helighet (hans egen); största smålek och största ära? »Föraktad var han ... och vi aktade honom icke», men ock den ärofullaste, Guds härlighets återsken och hans väsendes avbild. Han var en alla tjänares tjänare, men ock alla konungars Konung och alla herrars Herre, han var den fattigaste, men ock den rikaste.

Men såsom han var, så äro ock vi i denna världen; även i de trogna äro de största motsatser förenade: den djupaste förnedring (ända till en fördömd syndare) och den största upphøjelse, höghet och ära (att bliva själva *Guds barn*); det största syndaelände och den största rättfärdighet och renhet; den största fattigdom och den största rikedom; den största svaghet och den största starkhet. Det ena hava vi i oss själva, det andra i Kristus; det ena är arvet av *Adam*, det andra är arvet av *Kristus*; det ena kännes i alla våra lemmar, förnimmes av alla våra sinnen, det andra är djupt förborgat för vårt förnuft och alla sinnen och måste *tros* på Guds blotta sannfärdighet - utom det, att Kristus en och annan gång går oss till mötes och låter oss, såsom Tomas, se och känna Guds härlighet.

Men det kostar obeskrivligt på, innan vi kunna finna oss i denna blandning, dessa motsatta ting och tro vad som icke kännes, tro den förborgade nåden och rättfärdigheten, då vi se och känna endast motsatsen. De som hava kristendomen blott såsom en vetenskap, ett studium, de kunna denna konsten, tyvärr, alltför väl; men när Guds rike hos en människa börjat bestå *icke blott i ord, utan i kraft*, så att hon verkligt känner syndens udd och verkligt tror sin rättfärdighet i Kristus - O huru mycken svaghet, orenlighet, kallsinnighet, och vilken skröplig tro, vilken dunkelhet och fruktan får hon då icke känna!

Då hör man ofta sådana själar klaga: Det blir ju aldrig någonting helt och grundligt hos mig; mitt väsende är så halvt och delat; jag hade väl börjat tro på Frälsaren, jag var varm och salig i hans nåd och förening, men nu känner jag mera otro än tro, mera mörker än ljus, mera köld än värme; jag hade börjat hava en salig frid i Kristus, men har nu lika mycken dunkelhet och ofrid; jag har visserligen börjat älska rättfärdigheten och hata synden, ävenledes att leva och tala annorlunda än förr; men jag känner därjämte stundom kärlek till synden och tröghet till det goda, förgår mig ock stundom i verk och gärning, nu som förr.

Det står ju: »Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse»; det skulle ju en gång bliva ett mera helt verk i mig, icke så blandat och delat o. s. v. Se, nu känner själen, huru svårt och förvillande det är att finna dessa motsatta ting hos sig, nämligen arvet av *Adam* och arvet av *Kristus*; *köttet* och *Anden*. Du ville hava en sådan kristendom, vari du skulle hava blott det ena, blott rättfärdighet, blott frid, blott tro, blott kärlek; men så blir det icke i »denna världen», utan det hör till det förhärligade livet i himmelen. – Se då här, huru nödigt det är att skilja mellan dessa stridiga ting, som finnas i de trogna: Adam och Kristus, köttet och anden. Köttet är och förblir kött och har alltid sin gamla art; såsom Kristus säger: »Det, som är fött av köttet, är (*är, är*, förblir) *kött*; men det, som är fött av Anden, är ande» (Joh. 3:6). Därför säger ock Paulus i Rom. 8:e kap.: »De som äro andeliga, de äro andeligt sinnade» - märk *sin-*

nade! han säger icke, att de äro andeliga i köttet, eller vår egna mänskliga natur, ty denna har alltid sin art; utan det som blir heligt och gott i oss, det är anden; såsom åter Jesus säger: »Anden är villig, men köttet är svagt.» - »Men», fortsätter aposteln, »de som äro köttsliga, de äro köttsligt sinnade», d. ä. de hava också ett med köttet ense sinne - ett sinne, som håller med köttet och är i frid med detta.

Således, om du blivit en »ny skapelse», eller icke, det skall du märka av *sinnet*, eller ditt *förhållande till dina fel*, dina syndabegärelser, din otro m. m. - antingen du hyllar och försvarar dem eller tvärt om tänker på utväg att undkomma dem. Ty att köttet älskar synden och har begärelse mot Anden, att naturen är full med otro, kallsinnighet, ofrid m. m., det är något, som alla heliga fått beklaga och lida. - Men den »dubbelhet» och »halvhet» som strider emot ett rättsinnigt väsende i Kristus, den består uti en »andens falskhet» (Ps. 32: 2, 3, 5), varigenom en människa väl bortlägger *vissa* synder, men *hyllar och försvarar* andra; väl vill hava Guds nåd, men ock lika angeläget världens vänskap; väl vill höra *somliga* Guds ord, men icke vill veta av andra o. s. v. Men se, om du ock är rättsinnig, om du av hjärtat övergiver *alla* synder och vill hörsamma alla Guds ord, om du av hjärtat hatar världens vänskap och är utskjuten från henne, se, ändå förfölja, fresta och plåga dig allehanda synder, även onda begärelser, även kallsinnighet, otro, mörker, ofrid - detta är något, som alla heliga hava måst lida - och är därför icke den dubbelhet, som strider emot ett rättsinnigt väsende.

O, huru viktigt det därför är att besinna, att Kristi rike är ett *trons rike*, vari de mest motsatta ting äro tillsammans, de mest bedrövande ting tillsammans med de mest härliga, och att det likväl är ett *salighetens rike*, vari nåden och saligheten äro tusende gånger väldigare, rikare och större, än synden och sorgen; att det är ett nådens och salighetens rike, som är väldigt över våra gärningar och sorger; icke ett gärningsrike, som är väldigt över nåden! Minns detta väl! Att vi i Adam äro fallna i synd och under Guds dom till döden, det är sant; att vi därvid blevo så grundfördärvade, att hela naturen är en outtömlig giftkälla, full med synd, otro och all ondska, det är ock sant; men att Gud gav sin enfödde Son till en försoning, som evinnerligen gäller, det är ock sant; att vi i honom, mitt under all naturens ondska, äro lika rena, rättfärdiga och täcka för Gud, det är ock sant. Vi måste därför visst och fast besluta att aldrig vänta av vårt eget kött något bättre, än som ordet beskriver det, utan alltid betrakta det som ett ont djur, men ändå lika visst veta, att vår rättfärdighet, renhet och täckhet i Guds ögon dock äro lika stora, emedan de ju sannerligen icke bestå i *v å r* rättfärdighet, utan i *Kristi*.

Se, »Sakarias vart uppfylld med den helige Ande, profeterade och sade: Lovad vare Herren, Israels Gud, att han har besökt och förlossat sitt folk och upprättat åt oss frälsningens horn i sin tjänare Davids hus» (Luk. 1: 68, 69). Betrakta dessa sista orden: Frälsningens horn i Davids hus. »Horn» betecknar i skriften välde, herradöme, starkhet, rike, såsom man ser av Dan. 8:3-23. Frälsningens horn är därför frälsningens rike. Häröver säger Luther: »Detta rike består icke i vårt leverne eller görande, utan i hornet, i Kristus och i hans evangelium - om vilket rike I ofta haven hört, att det är ett nådens rike, ett livets rike, ett rättfärdighetens, ett salighetens och barmhärtighetens rike, så att den, som är däruti, oavsett att han är svag och skröplig och icke så helig som Johannes, icke heller så fullkomlig som Kristus, är likväl i det riket, där intet annat är, än idel hälsa och saliggörelse. Ty därav har det sitt namn; och Gud ljuger icke, när han kallar det ett frälsningens rike».

Men märk! »Han säger ock: - I Davids hus! Det skulle vara ett rike på jorden och likväl ett frälsningsrike. Föreana dessa tvenne ting med varandra. »Davids hus» är Davids ätt och släkt; han har varit en människa, och undersåtarna i hans rike äro människor. Du kan då icke säga, att han talar om ett rike i himmelen, ibland änglarna; nej, utan om ett rike, som är beläget ibland människor, vilka hava kött och blod. - - Men huru kommer här både ära och blygd in i frälsningens rike? Människor, som äro dödliga, skola icke dö, de, som äro värda döden, skola hava livet; de, som äro osaliga, skola vara saliga; och de, som tillhöra djävulen, skola vara Guds barn? (Se, de stora motsatserna!) Detta måste man föreana med vartannat, att i detta Davids hus skola vara dödliga människor, och dock människor, som icke dö! - Huru går detta till?

Det går så till: »I haven ofta hört, mina vänner, att Gud låter skepelsen och känningen av död, synd och djävul bliva kvar hos oss, så att synden gnager mig, angriper mig i samvetet och vill nödga mig till förtvivlan; Guds dom förskräcker mig även; desslikes ansätter döden mig och vill uppsluka mig; djävulen trampar mig på halsen m. m. Det utvärtes anseendet låter Gud bliva kvar och borttager det icke, denna hamn (skeptnad) måste bliva kvar, så att vi intet annat känna, än att vi äro syndare och ligga under

djävulen och döden; och likväl blir under denna hamn liv, oskyldighet och herravälde över synd, död och djävul kvar; såsom Kristus själv säger i Matt. 16: 18: 'Dödsrikets portar skola icke varda min församling övermäktiga. Han säger icke: skola icke anfakta henne, utan han säger: 'de skola icke varda henne övermäktiga'; ty anfäktning och strid bliva kvar.»

»Emedan nu anfäktningen blir kvar, så blir ock känningen kvar, när djävulen angriper mig. Jag måste ju ock känna, när synden gnager mig, Guds vrede förskräcker, samt dödsfruktan och själva döden överfalla mig. Men detta ser allenast så, ut för mig och för världen, som icke annat förnimmer, och icke heller jag kan annat döma, än att synd, död och djävul äro mig övermäktiga. Men under sådan anfäktning äro dock ordet och Anden nära. Han giver mig mod och gör mig viss och försäkrad, att Gud icke vredgas, att synden är mig *förlåten*, att jag icke skall dö, och att jag icke är av Gud övergiven. Hjärtats grund blir fast i hoppet; och med sådan tillförsikt förblir icke människan under synden, nedsjunker icke: heller i döden, utan varder rådande över synden och döden. Och detta heter: 'icke varda övermäktiga'; så att djävulen' icke vinner, fastän han anfäktar. Det kalla vi "Davids hus", ett dödligt hus, ett *syndigt* hus, djävulen underkastat, såsom ju allt kött och blod är; och likväl ligger *frälsningens horn* i detta hus, så att de människor som äro i detta rike, de hava liv och salighet.»

»Härav sen I, att detta hus eller rike är ett *trons rike*, det man icke kan taga uppå eller känna, utan står grundat blott på ordet, på den store Gudens eviga, orubbliga *sanning*, vilken tron omfattar, så att när dessa svåra känningar av synd, samvetsoro och död infinna sig, man då kan i tron säga: Jag har väl svåra synder, men också en mycket väldigare rättfärdighet; Guds egen Son är död för mig samt född under lagen för mig, det är min tröst. Synden är av honom borttagen, lagen av honom uppfylld; vem är den, som vill fördöma, vem vill göra mig skada? o. s. v. Genom sådan tro är själen alltid i *frälsningens rike*; och om ock tron är svag och mitt hjärta blödigt, så är dock själva *hornet*, »frälsningens horn», starkt och väldigt, Kristus och hans förtjänst mycket väldigare, än min synd, och Guds eget ord fastare och vissare, än min känsla, såsom Johannes säger: »Om vårt hjärta fördömer oss, då är Gud större än vårt hjärta.» Och Guds ord säger: »Det är ingen fördömmelse för dem, som äro i Kristus Jesus», »de äro helt och hållet rena» inför Guds ögon, ja, täcka för honom, såsom en brud, »som icke har någon fläck eller skrynkla» (Ef. 5: 27).

»Men», säger Luther vidare, »menar du icke, att det skulle göra oss glada, om vi finge se en sådan? (nämligen ren och rättfärdig - om vi finge se en människa vara sådan, se det med våra ögon). Jag har själv icke sett någon; var och en har sitt fel.» (Vår rättfärdighet är icke hos oss, kan icke ses, utan är i Kristus, vår broder och medlare, som därför skall kallas: *Herren vår rättfärdighet!*) »Tag för dig, vilken du vill, så är han icke utan synd. Paulus, den allra heligaste apostel, berömmar sig i Rom. 7 därav, att han »känner synden i sina lemmar». »Viljan har jag», säger han, »men att göra det goda finner jag icke. Ty det goda som jag vill, det gör jag icke; men det onda, som jag icke vill, det gör jag.» Denne ville icke gärna vara i synden och måste dock vara i henne. Jag och andra flera vore ock gärna synden förutan, men det låter icke göra sig, fast vi underkuva henne. När vi råkat falla i synd, så stå vi väl åter upp; men emellertid plåga och kvälja vi oss väl med henne, ty medan vi leva i detta köttet och släpas med denna stinkande säcken, så kunna vi icke så underkuva henne, att vi icke skulle känna hennes retelser. Väl må vi arbeta därpå, att vi måtte så underkuva henne; men den gamle Adam vill ock hava sitt liv, tills han kommer i graven.

»Summa: Kristi rike är ett syndigt rike (på det sätt taget, som nyss är sagt). Vart och ett helgon måste här säga: O, allsmäktige Gud! Jag bekänner mig vara en fattig syndare; tillräkna mig icke mina skulder! Alla måste sjunga den visan: Fader vår, som är i himmelen, förlåt oss våra skulder! Detta är icke predikat för de självfromma helgonen, som icke veta någon ända på sin helighet och förstå alls intet härav; emedan de mena det vara så beskaffat med Kristi rike, att där är alls ingen synd, utan att allt måste vara så rent och snyggt, likasom vore det alldeles rensopat, och vilja hava en sådan kristen, som är alldeles utan synd, och helig, ja, såsom Kristus själv är. Det är långt hädan och dit. Men den är en kristen, som är en syndare och erkänner sin synd; det förtryter honom och är honom av hjärtat emot, att han ännu känner hennes frestelser. Den är icke någon kristen, som har alls ingen känning av henne. Men finner du en sådan, så är han en antikrist och icke en sann kristen.

Således ligger Kristi rike och är statt uti synder. Där har han ock upprättat det, i »Davids hus». Ja, tagen för eder själva David, åt vilken han likväl giver det berömmet, att »han var en man efter hans

hjärta» (1 Sam. 13: 14). Ingen behöver här blygas att bedja: »Herre, förlåt oss våra skulder!» Är det då sant? Ja, sant är det; ty om de ville ljuga, så vore de djävulens barn.

Men fromma kristna hata detta livet och ville gärna till det andra; dock komma de här icke så långt, att de kunna säga: Jag är utan all synd. Och mena de sig hava kommit så långt, så har själva djävulen bedragit dem. Ingen helig nekar, att han är stadd i synder, utan alla bekänna det, och det gör dem hjärtligen ont, att de måste släpas med detta usla köttet; därför ropa de ock med Paulus: »Jag arma människa, vem skall frälsa mig från denna dödens kropp?» Så ryta och kvida de alla av den orsaken, att de känna synden och begära varda från henne förlossade. I denna känning och erkänsla av synden ligger Kristi rike så, att uti synderna är ingen synd; det är: oavsett att jag känner och förnimmer synden, likväl är saligheten och riket där så starkt i samvetet, att det har misshag till synden; och Gud säger: Jag vill giva dig till, därför att du är i tron och har din tröst i Kristus, min enfödde, älsklige Son, som är utgiven för dig; därför skall alls intet skada dig.» Så långt Luther (i Kyrko-Post. Epist. B. N:o 71 § 19-29).

Se, så ser Kristi rike ut. O, vilken hög konst, vilken stor, gudomlig nåd av höjden här fordras, för att mitt under sådant elände se och tro, att Guds vänskap är oförändrad, se den förborgade rättfärdigheten, renheten och välbehaget för Guds ögon, som vi hava i Kristus! – helst som detta elände aldrig blir slut, blir så långvarigt, så oändligt, ja, blir värre och I värre. – O, vem kan här hålla ut? O, vilken trons kamp! – Ty om jag ock blir alldeles fri från en och annan verksynd, så blir mig dock mitt inre fördärv mer och mer odrägligt och nedslående; »ty ännu mer jag finner mitt djupa syndafall, ju närmare jag hinner till Jesu fotapall.» Johannes säger: »Gud är ett ljus, och intet mörker är i honom» (1 Joh. 1).

Ju närmare en själ kommer ljuset, desto mer ser hon sin egen orenlighet. Därjämte drager Gud alltid den kännbara nåden tillbaka, i den mån tron tillväxer och tål att prövas, eller ock när själen behöver djupare förödmjukas; då känner hon sig torr, död, kall och svag; då uppstår ett elände, en vanmakt, en andlig förlamning, ett mörker och en misströstan, varvid själen icke kan annat tycka, än att hon är alldeles avfallen, död, av Gud övergiven och lämnad i ett vrångt sinne.

O, vilken hård kamp och hög konst, att nu tro, nu genomtränga dessa tjocka, svarta moln, och mitt under synden se rättfärdigheten, mitt under döden se livet, under den kännbara övergivelsen se Guds stora trofasthet och kärlek leende emot oss! Därtill fordras att riktigt på allvar tillsluta ögonen för allt vad man ser och känner, och blott se på Guds ord - på allvar tro, att det är alldeles förbi med all *vår* rättfärdighet, att Gud aldrig ett ögonblick dömer efter denna, utan ser endast på sin Sons förtjänst, så att vi i denna *allena* stå rena och täcka för Gud, *benådade i den älskade* (Ef. 1:6).

- C-O Rosenius

(Sjunde årgången, år 1848)

© [www.pietisten](http://www.pietisten.com)

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikets tillväxt.

Texterna får dock inte användas i någon form av försäljning utan tillstånd från pietisten.com.